

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), розглянула запит від щодо витрат, які можуть бути враховані при визначенні оподатковуваного доходу фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність та з урахуванням фактичних обставин, викладених у запиті, в межах компетенції повідомляє таке.

Порядок оподаткування доходів, отриманих фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, встановлено ст. 178 ПКУ.

Відповідно до норм ПКУ та Закону України від 08.07.2010 № 2464 - VI "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування" (далі – Закон № 2464) доходи громадян, отримані протягом календарного року від провадження незалежної професійної діяльності підлягають оподаткування податком на доходи фізичних осіб (ст. 178 ПКУ), військовим збором (п. 16¹ підрозд. 10 розд. XX ПКУ) та є базою для нарахування єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) (п. 2 част.1 ст. 7 Закону № 2464).

Відповідно до п. 178.3 ст. 178 ПКУ оподатковуваним доходом вважається сукупний чистий дохід, тобто різниця між доходом і документально підтвердженими витратами, необхідними для провадження певного виду незалежної професійної діяльності. У разі неотримання довідки про взяття на облік особою, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат (п. 178.3 ст. 178 ПКУ).

При цьому ПКУ не передбачено будь-якого переліку витрат для фізичних осіб, які здійснюють незалежну діяльність.

При визначенні сукупного чистого доходу фізичних осіб, які здійснюють незалежну адвокатську діяльність, враховуються витрати, пов'язані з організацією такої діяльності та обумовлені вимогами Закону України від 05.07.2012 № 5076 "Про адвокатуру та адвокатську діяльність".

У зв'язку з цим для визначення переліку витрат, які можуть бути враховані при обчисленні оподатковуваного доходу фізичній особі, яка провадить незалежну професійну діяльність, доцільно скористатися узагальнюючими податковими консультаціями, затвердженими наказом ДПС України від 24.12.2012 № 1185 та наказом Міндоходів від 30.12.2013 № 885.

Зазначеними узагальнюючими податковими консультаціями передбачено, що до витрат адвоката може бути врахована сплата ним внесків до Пенсійного фонду України, у тому числі на користь найманих працівників, та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Форма податкової декларації про майновий стан і доходи (далі - Декларація) та Інструкція щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи (далі - Інструкція) затверджені наказом Міністерства фінансів України від 02.10.2015 № 859 зі змінами та доповненнями.

Пунктом 2 розд. II Інструкції передбачено, що додатки до податкової декларації є складовою частиною податкової декларації.

Отже, фізична особа – адвокат, яка перебуває на обліку, як фізична особа яка провадить незалежну професійну діяльність, має право включити суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до складу витрат того звітного періоду, в якому вони були сплачені, та відобразити у Декларації відповідно до Інструкції. У разі не перебування на обліку (неотримання довідки про взяття на облік) у особи, яка провадить незалежну професійну діяльність, об'єктом оподаткування є доходи, отримані від такої діяльності без урахування витрат.

Звертаємо увагу, що податкова консультація № 1234/Ч/ІПК/15-32-13-01-07 від 25.03.2019 надана з урахуванням фактичних обставин заявника, викладених у листі, і є індивідуальною.

Зазначаємо, що відповідно до п. 52.2 ст. 52 ПКУ податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.